

Utvalg: Eldreråd
Møtested: Rådhuset - Formannskapssalen
Dato: 26.11.2021
Tidspunkt: 09:00

Forfall meldes **senest 1 virkedag** før møtet til Karasjok kommune på tlf. 78 46 80 00 eller på e-post postmottak@karasjok.kommune.no.

Vararepresentantene møter etter nærmere innkalling.

Sakene er utlagt til offentlig gjennomsyn på **kommunens hjemmeside** www.karasjok.kommune.no

Káraşjohka Karasjok, den

Arne Hjalmar Strømeng

Kurt Maurstad
Giелddadirektevra/
Kommunedirektør

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen håndskrevet signatur

Saksliste

Utvalgs- saksnr.	Tittel	Lukket
PS 21/23	Gohččuma dohkkeheapmi/Godkjenning av innkalling	
PS 21/24	Áššelistta dohkkeheapmi/Godkjenning av saksliste	
PS 21/25	Mannan čoahkkima protokolla dohkkeheapmi/Godkjenning av møteprotokoll fra forrige møte	
OS 21/3	Covid-19 informasjon	
OS 21/4	TryggEst	
RS 21/2	Møteprotokoll fra møtet i Sametingets eldreråd 20.05.2021	
PS 21/26	Budsjett 2022 - Økonomiplan 2022-2025	

PS 21/23 Gohččuma dohkkeheapmi/Godkjenning av innkalling /

PS 21/24 Áššelistta dohkkeheapmi/Godkjenning av saksliste /

PS 21/25 Mannan čoahkkima protokolla dohkkeheapmi/Godkjenning av møteprotokoll fra forrige møte /

OS 21/3 Covid-19 informasjon /

OS 21/4 TryggEst /

Postmottak

Fra: Bjørn, Inga Margrethe Eira <Inga.Margrethe.Eira.Bjorn@samediggi.no>
Sendt: fredag 11. juni 2021 16.31
Til: e-post@kautokeino.kommune.no; Postmottak;
'postmottak@porsanger.kommune.no'; 'postmottak@tana.kommune.no';
'postmottak@nesseby.kommune.no'; 'post@kafjord.kommune.no';
'post@lavangen.kommune.no'; 'postmottak@hamaroy.kommune.no'; Snåsa
kommune; Røyrvik kommune (postmottak@royrvik.kommune.no);
'postmottak@roros.kommune.no'; 'postmottak@tromso.kommune.no';
'postmottak@bodo.kommune.no'; 'postmottak@alta.kommune.no';
Postmottak BYR - Byrådsavdelingene;
'byr.oslo.kommune@oslo.kommune.no'; 'postmottak@tffk.no';
'postmottak@trondelagfylke.no'; 'post@nfk.no'
Kopi: eldrerådet
Emne: Møteprotokoll fra møtet i Sametingets eldreråd 20.05.2021
Vedlegg: Protokoll - Sametingets eldreråd 02 - 2021.pdf

Vedlagt følger protokoll fra møtet i Sametingets eldreråd 20.05.2021

Sametingets eldreråd ber kommunen å videresende denne til representanter i det kommunale eldrerådet og fylkeseldrerådet.

Sametingets eldreråd oppfordrer kommunale eldreråd til å sende inn saker som angår samiske eldre til Sametingets eldreråd, eller ta kontakt med oss.

For inneværende periode består Sametingets eldreråd av følgende:

Medlemmer i Sametingets eldrerådet 2018-2021:

Kristine Julie Eira, Kautokeino, Vest-Finnmark, leder. Telefon 97957533, mailadresse:

kristine.julie.eira@gmail.com)

Ingolf Kvandahl, Ballangen, Nordland, nestleder

Ester Fjellheim, Tromsdalen, Troms

Lars N. Bransfjell, Brekkebygd, Trøndelag

Berit Ellen Nikkinen Varsi, Karasjok, Øst-Finnmark

Varamedlemmer:

Ingrid Jåma, Oslo, Sør- Norge

Laila Somby Sandvik, Karasjok, Øst-Finnmark

Inge Andersen, Lødingen, Nordland

Jarl Even Roska, Nesseby, Øst-Finnmark

Flere opplysninger finner dere her:

<https://sametinget.no/politikk/politisk-organisering-og-ledelse/komiteer-rad-og-utvalg/sametingets-eldrerad/>

KARASJOKA GIELDA KARASJOK KOMMUNE	
Saksnr. 21/682	B-sak.
Arkiv 033075	Løpnr.
16 JUNI 2021	
Utv.	Saksbeh.
Kopi til	Beh. ☐ J ☐ N

SÁMEDIGGI
SAMETINGET

Inga Margrethe Eira Bjørn

Seniorráádeaddi/Seniorrádgiver

Deavvašvuohta ja sosiala/Helse og sosial

Ávjovárgeaidnu 50
N-9730 Kárášjohka
telefuvdna: +47 78 48 42 21

www.samediggi.no

Vuorasolbmuidráđđi - Eldreráđet Møtebok 02/21

Ávjuvárgaiddnu 50, N-9730 Kárašjohka

Telefon +47 78 47 40 00

Telefaks +47 78 47 40 90

samediggi@samediggi.no

www.samediggi.no

Følgende medlemmer møtte:	Parti	Erstattes av:
Ester Fjellheim	NSR	
Ingolf Kvandahl	NSR	
Kristine Julie Eira	NSR	

Følgende varamedlemmer møtte:	Parti
Ingrid Olea Jåma	NSR

Følgende medlemmer hadde forfall:	Parti	Erstattes av:
Berit Ellen Nikkinen Varsi		
Lars N. Bransfjell		Ingrid Jåma

Tid: 20.05.2021

Sted: teams

Saksliste:

Saksnr	Sakstittel	Saksordfører	Skyggesaksordfører
008/21	Referatsaker		
005/21	Protokoll møter i Brukerutvalget februar og mars 2020		
006/21	Møte med kommunale eldreråd 28/4		
007/21	Brukerutvalget ved Nordlandssykehuset HF - oppnevning utsettes		
008/21	Møteprotokoll fra møte i Eldrerådet Trøndelag tirsdag 6. april.		
009/21	Protokoll møte i Brukerutvalget 21.04.2020		
010/21	Protokoll møte i Nordland Fylkes eldreråd 2. april 2020		
011/21	VS: Årsmelding 2020 for Pasient- og brukerombudet i Troms og Finnmark, kontor Hammerfest		
012/21	Referat møte i Brukerutvalget Nordlandssykehuset 15.04.2021		
009/21	Oktavuohta ja ovttasbargu vuorasolbmuiquin Ruotabeale Sámis		
010/21	Oktavuohta hálddašanguovllu suohkaniiguin		
011/21	Mearridit goas boahhte čoahkkin galgá		
012/21	Primærhelsetjeneste		
013/21	Samisk helsenettverk i byene Sámi dearvvašvuodafierpmádat gávppogiin		
014/21	Organisering av Sámi klinihkka Sámi klinihka organiseren		
015/21	Uttalelse til revidering av Eldrepolitisk program for Nordland fylkeskommune 2022-2025 Cealkámuš Nordlánda fylkkasuohkana		

Saksnr	Sakstittel	Saksordfører	Skyggesaksordfører
	vuorasolbmuidpolitihkalaš prográmii 2022-2025		
016/21	Orientering og informasjon Dieđut ja diehtujuohkin		

008/21 : REFERATSAKER

20.05.2021 Vuorrasiidráđđi - Eldrerádet

VR - 008/21:

005/21 : PROTOKOLL MØTER I BRUKERUTVALGET FEBRUAR OG MARS 2020

20.05.2021 Vuorrasiidráđđi - Eldreráde

VR - 005/21:

006/21 : MØTE MED KOMMUNALE ELDRERÅD 28/4

20.05.2021 Vuorrasiidráđđi - Eldrerádet

VR - 006/21:

007/21 : BRUKERUTVALGET VED NORDLANDSSYKEHUSET HF - OPPNEVNING UTSETTES

20.05.2021 Vuorrasiidráđđi - Eldrerádet

VR - 007/21:

Møtesekretær: Inga Margrethe Eira Bjørn

Side 4 av 14

008/21 : MØTEPROTOKOLL FRA MØTE I ELDRERÅDET TRØNDELAG TIRSDAG 6. APRIL.

20.05.2021 Vuorrasiidráđđi - Eldrerådet

VR - 008/21:

009/21 : PROTOKOLL MØTE I BRUKERUTVALGET 21.04.2020

20.05.2021 Vuorrasiidráđđi - Eldrerådet

VR - 009/21:

010/21 : PROTOKOLL MØTE I NORDLAND FYLKES ELDRERÅD 2. APRIL 2020

20.05.2021 Vuorrasiidráđđi - Eldrerådet

VR - 010/21:

011/21 : ÅRSMELDING 2020 FOR PASIENT- OG BRUKEROMBUDET I TROMS OG FINNMARK,
KONTOR HAMMERFEST

20.05.2021 Vuorrasiidráđđi - Eldrerådet

VR - 011/21:

012/21 : REFERAT MØTE I BRUKERUTVALGET NORDLANDSSYKEHUSET 15.04.2021

20.05.2021 Vuorrasiidráđđi - Eldrerádet

VR - 012/21:

009/21 : KONTAKT OG SAMARBEID MED ELDRE FRA SVENSK SIDE AV SÁPMI - OKTAVUOHTA JA OVTTASBARGU VUORASOLBMUIGUIN RUOŦABEALE SÁMIS

20.05.2021 Vuorrasiidráđđi - Eldrerádet

Sametingets eldreråd har før hatt kontakt med eldre fra Svensk side av Sápmi i 2017 i forbindelse med Tráante 2017 i Trondheim traff Sametingets eldreråd en del eldre samer fra Vesterbotnområdet. På det møtet ble det ytre ønske om kontakt mellom de samiske eldrerådene. De ønsket bl.a. å få informasjon om hvordan dette eldrerådet var blitt opprettet og fungerer.

VR - 009/21:

Mearrádus

Sámedikki vuorasolbmuidráđđi bargá viidáseappot oazžut oktavuoda ruotabeale sámi vuorasolbmuid organisašuvnnaiguin/ servviiguin dainna ulbmilin ahte juogadit vásáhusaid ja hástalusaid mat gusket sámi vuorasolbmuid áššiide.

Sámedikki vuorasolbmuidráđđi váldá oktavuoda Ruota Sámedikki hálddahusain ja sádde jearaldaga gii/ geas Sámedikkis lea ovddasvástádus vuorasolbmuid politihkas. Mii bidjat mielddusin e.e dieđuid ja Sámedikki vuorasolbmuidráđđi mandáhta, Sámedikki vuorasiidpolitihkalaš čilgehusa, notáhta Tráante 2017 čoahkkimis ja eará jus lea dárbu.

Vedtak

Sametingets eldreråd jobber for å få kontakt med samiske eldre organisasjoner/foreninger på svensk side av Sápmi med det formål å dele erfaringer og problemstillinger som angår samiske eldre.

Sametingets eldreråd sender henvendelse til administrasjonen i Sametinget i Sverige med forespørsel om kontakt med de som har ansvar for eldrepolitikk i Sametinget. Vi legger ved noen dokumenter bl.a. informasjon og mandat for Sametingets eldreråd, notat fra møtet i Tráante 2017, Sametingets eldrepolitiske redegjørelse og annet om nødvendig.

010/21 : KONTAKT MED KOMMUNER I FORVALTNINGSOMRÅDET - OKTAVUOHTA HÁLDDAŠANGUOVLLU SUOHKANIIGUIN

20.05.2021 Vuorrasiidráđđi - Eldrerádet

Fylkeseldrerádet i Troms og Finnmark inviterte de kommunale eldrerådene til et ca tre-timers

Møtesekretær: Inga Margrethe Eira Bjørn

Side 6 av 14

teamsmøte i mars og april i år. Innledningsvis holdt leder for USHT (utviklingscenter for samiske helsetjenester) Kristine Gaup Grønmo et innlegg med tittelen "Leve hele livet – lokalt kosthold, språk og kontakt mellom generasjoner" med påfølgende spørsmål og kommentarer fra deltakerne. Deretter kunne elderrådene komme med informasjon om deres arbeid og fortelle om kommunenes utfordringer i forhold til eldrepolitikken.

På bakgrunn av brevet som Sametingets elderråd har sendt til kommunenes elderråd etter forrige rådsmøtet, kunne vi inviterer kommunene i forvaltningsområdet for samisk språk til et felles teamsmøte. Det vil si at vi kanskje kunne dele forvaltningskommunene i to puljer med for eks. Deatnu/Tana, Gáivuotna/Kåfjord, Guovdageaidnu/Kautokeino, Kárášjohka/Karasjok, Porsángu /Porsanger og Unjárga/Nesseby i en pulje og Loabát/Lavangen, Hápmir/Hamarøy, Aarborten/Hattfjelldal, Snåase/Snása, Ravrvihke/Røyrvik og Røros i en pulje.

Som på fylkeseldrerådets møte med kommunene, kunne vi også ha invitert leder i USHT Kristine Gaup Grønmo til å holde samme foredraget for oss som innledning.

For at det ikke skal gå for lang tid fra elderrådene fikk vårt brev til vi holder møte med dem, forslås møtet avholdt før sommerferien i år.

VR - 010/21:

Mearrádus

Sámedikki vuorasolbmuidráđđi bovde sámegeiela hálddašanguovllu suohkaniid vuorasolbmuidráđiid teamsčoahkkimii mas lea fáddá hástalusat suohkaniid vuorasolbmuidpolitihkas, ja ávžžuhit buktit áššiid maid sáhtašii Sámedikki vuorasolbmuidráđis meannudit.

Teamsčoahkkimat dollojit čuovvovaččat:

29.06.21 dii 10.00-13.00: Kárášjoga gielda, Guovdageainnu suohkan, Gáivuona suohkan, Unjárgga gielda, Porsángu gielda ja Deanu gielda.

30.06.21 dii 10.00-13.00: Hábmmer suohkan, Aarborten tjielte, Loabát suohkan, Røros tjielte, Ravrvihke tjielte ja Snåase tjielte.

Kristine Gaup Grønmo bovdejuvvo logaldallat "Leve hele livet – báikkálaš biepmuid birra, giela birra ja oktavuodát buolvvaid gaskkas. Suohkaniid sámi koordináhtor maid bovdejuvvo čoahkkimii.

Vedtak

Sametingets elderråd inviterer elderrådene i kommunene i forvaltningsområdet for samisk språk til teamsmøte om utfordringer i kommunenes eldrepolitikk med anmodning om forslag på eventuelle saker som kunne være aktuelle for behandling i Sametingets elderråd.

Teamsmøtene holdes på følgende tidspunkter:

29.06.21 kl. 10.00-13.00: Kárášjohka/ Karasjok kommune, Guovdageaidnu/Kautokeino kommune, Gáivuotna/ Kåfjord kommune, Unjárga/Nesseby kommune, Porsángu /Porsanger kommune og Deatnu/Tana kommune.

30.06.21 kl. 10.00-13.00: Hábmmer/Hamarøy kommune, Aarborte/ Hattfjelldal kommune, Loabát/Lavangen kommune, Røros kommune, Ravrvihke/Røyrvik kommune og Snåase/Snása kommune

Kristine Gaup Grønmo inviteres til å holde et innlegg med tittelen "Leve hele livet – lokalt kosthold, språk og kontakt mellom generasjoner".

Samisk koordinator i kommunene inviteres også til møtene.

011/21 : FASTSETTE DATO FOR NESTE MØTE MEARRIDIT GOAS BOAHTTE ČOAHKKIN GALGÁ

20.05.2021 Vuorrasiidráđđi - Eldrerádet

VR - 011/21:

Mearrádus

Okta čeahkkin dollojuvvo ovdal geasi mas maid Anne Laila Kalstad oassálastá ja muitala sámi dearvvašvuodafierpmádaga birra ja sámi dearvvašvuodateama birra.

Čeahkkimat čakčat šaddet ná:

21.-22.09.2021 Áhkánjárggas

09.-10.10.2021 Kárášjogas.

Vedtak

Det avholdes ett møte i før sommeren hvor også Anne Laila Kalstad deltar med innlegg om samisk helsenettverk og samisk helseteam.

Møtet til høsten blir:

21.-22.09.2021 i Narvik.

09.-10.10.2021 i Karasjok

012/21 : PRIMÆRHELSETJENESTE

20.05.2021 Vuorrasiidráđđi - Eldrerádet

Møtesekretær: Inga Margrethe Eira Bjørn

Side 8 av 14

VR - 012/21:

Mearrádus

Vuorasolbmuidráđđi ságastalai ášši birra, ja oaidná dárbbu bidjat ášši áššelistui muhtun eará čoahkkimii.

Vedtak

Rådet diskuterte saken og ser behov for å sette opp saken på et senere møte.

013/21 : SAMISK HESNETTVERK I BYENE SÁMI DEARVVAŠVUOĐAFIERPMÁDAT GÁVPOGIIN

20.05.2021 Vuorasiidráđđi - Eldrerådet

VR - 013/21:

Mearrádus

Ášši biddjo geassemánu čoahkkimii. Vuorasolbmuidráđđi bovde Anne Laila Kalstad logaldallat fáttá birra ja moht sáhtta dáiinna bargat.

Vedtak

Saken settes opp på møtet i juni. Eldrerådet inviterer Anne Laila Kalstad til å ha innlegg om dette tema og hvordan man kan jobbe videre med saken.

014/21 : ORGANISERING AV SÁMI KLINIHKKA SÁMI KLINIHKA ORGANISEREN

20.05.2021 Vuorasiidráđđi - Eldrerådet

VR - 014/21:

Mearrádus

Sámedikki vuorasolbmuidráđđi mearrádus čoahkkimis 20.05.2021 – Sámi klinihkka Sámedikki vuorasolbmuidráđđi meannudii čoahkkimis 20.05.2021 strategijadokumeantta "Spesialistadearvvašvuođabálvalusat sámi álbmogii".

Davvi Dearvvašvuohta lea jođihan strategijadokumeantta ráhkadanbarggu maid Dearvvašvuođa- ja fuolahusdepartemeanta lea addán, ja dat geigejuvvui Dearvvašvuođaministarii 13.01.21.

Sámi vuorasolbmuidráđđi lea hirkmat duhtavaš doaibmabijuiguin mat galget nannet spesialistadearvvašvuođabálvalusa gelbbolašvuođa sámegeilas ja sámi kultuvrras obbalaččat, ja go plánejuvvot doaibmabijut lokten dihte gelbbolašvuođa spesialistadearvvašvuođabálvalusa buot dásiin, maiddái našunála dásis. Maiddái ahte dát galgá dahkkot ovtta suohkandearvvašvuođabálvalusain, dás namuhuvvo Dearvvašvuođafierpmádaga plánen ja huksen geográfalaš guovlluin miehtá riikka gos sámit ássat, mii sáhtta doaibmat vuosttašceahkkefálaldahkan ja oktavuodalađasin vuodđodearvvašvuođabálvalusa ja

Møtesekretær: Inga Margrethe Eira Bjørn

Side 9 av 14

spesialistadearvvašvuodábálvalusa gaskkas.

Muhto Sámi vuorrasolbmuidráđđi fuolastuvvá sakka mearrádusa dihte strategijadokumeanttas – mas lea mearriduvvon ahte Sámi klinihka galgá leat báikkálaš dikšunbálvalusa vuollásaš (1. modealla strategijadokumeanttas). Sámi vuorrasiidráđđi ii sáhte miehtat dasa ahte dikšunbálvalusa vuollásaš stivrras, mas lea hirbmat unnán sámi ovddasteapmi ja gelbbolašvuohta, galgá leat vuoruhanoavddasvástádus ja váldi virgáibidjat dehálaš ja jođiheaddji bargoveaga našunála sámi dearvvašvuodáasahussii mas lea stuora mearkašupmi sámi álbmogii Norggas.

Mii ballat ahte dát čuohtá Sámi klinihka legitimehtii olles sámi servodagas, ja ahte váikkuha geavaheddjiid luohttámuššii klinihka fálddagaid ja bálvalusa hárrái. Sáhtá maiddá čuohtat bures kvalifiserejuvvon sámi spesialisttaid rekrutteremii.

Mii áigut cuiggodit ahte namuhuvvon mearrádus ii čuovo riikkaidgaskasaš njuolggadusaid mat geatnegahttet Norgga, namalassii ILO-konvenšuvnna nr. 169 artihkal 15, mas celkojuvvo ahte dearvvašvuodábálvalusat álgoálbmogiidda galget hábmejuvvot ja čađahuvvot nu ahte dát álbmogat besset iežaset ovddasvástádusain ja bearráigeahčuin ásahit ja fállat dákkár bálvalusaid, vai dát álbmogat ožžot vejolašvuođa olahit buoremus vejolaš rumašlaš ja mentálalaš dearvvašvuođa.

Mearrádus ii ge čuovo ON julggaštusa álgoálbmotvuoigatvuođaid birra mii cealká ahte eamiálbmogiidda gullelaš ovttaskasolbmui almmá vealaheami haga lea riekti visot sosiála- ja dearvvašvuodábálvalusaide.

Sámi vuorrasolbmuidráđđi atná dan vealaheapmin go lea nu unnán dadjamaš ja iešmearrideapmi iežas dearvvašvuodábálvalusa ovddideamis ja vuoruhemiin.

Davvi Dearvvašvuođas lea leamaš jođihanovddasvástádus strategijadokumeantta hábmemis mas 1. modealla mearriduvvui. Danne lea Davvi Dearvvašvuohta dat mii sáhtá ángiruššat váldit sámi servodaga vuorjašumiid duođalaččat.

Gaskaboddosaš čoavddusin – ovdal viidásit guorahallan ja vásáhus sáhtá biddjot vuođđun, doarju Sámi vuorrasiidráđđi prošeaktajoavkku sámi ovddasteddjiid árvalusa, ahte Sámi klinihka galggašii šaddat sierra dikšunbálvalussan njuolga Davvi Dearvvašvuođa vuolde, mas lea sierra stivra ja bušeahhta, vai buorebut čuovvut riikkaidgaskasaš konvenšuvnnaid mat geatnegahttet Norgga olahit stuorát iešráđđenrievtti dehálaš suorggis maid dearvvašvuohta ovddasta buot álbmotjoavkkuide (čujuhuvvo nubbin vuolimus teakstaoassái strategijadokumeantta 45. siiddus). Dás lea hui ollu sáhka dearvvašvuodábálvalusa iežas vuoruharveajolašvuođaid birra ja spesialisttaid rekruterema birra Sámi klinihkkii. Stuurát dutkanángeruššan sámi dearvvašvuođas sámi eavttuid vuođul lea maiddá vuoruheapmi maid váillahtit.

Sámi vuorrasolbmuidráđđi háliida ahte boadášii johtilit sadjái buorre geriatrijafáldat, fysikála medisiidna ja habiliteren, masa virgáduvvo dikšunveahka mas lea sámegiella ja kulturmáhttu, juoga mii lea dehálaš erenoamážit min jovkui.

Mii ávžžuhit maiddá Davvi Dearvvašvuođa johtilit ollašuttit sámi servodaga dárbbu stuorát iešmearrideapmái iežamet dearvvašvuodábálvalusaid ovdánahttimis.

Mii čujuhit maiddá Sámedikki dievasčoahkkinmearrádussii áššis SP 028/20.

Vedtak

Vedtak i Sametinget elderråds møte 20.05.2021 – Sámi klinihka

Sametingets elderråd behandlet i møte 20.05.2021 Strategidokumentet for Spesialisthelsetjenesten til den samiske befolkningen.

Strategidokumentet er utarbeidet etter ledelse av Helse Nord RHF i henhold til oppdrag gitt av Helse- og Omsorgsdepartementet og ble overrakt Helseministeren 13.01.21.

Samisk elderråd er svært fornøyd med tiltak for å styrke kompetansen innen samisk språk og kultur i spesialisthelsetjenesten generelt og at det planlegges tiltak for økt kompetanse på alle nivå innen spesialisthelsetjenesten, også på nasjonalt nivå. Også at dette vil skje i samarbeid med kommunehelsetjenesten, her nevnes planlegging og oppbygging av Helsenettverk i geografiske områder med samisk bosetning over hele landet som kan fungere som et lavterskeltilbud og som bindeledd mellom primærhelsetjenesten og spesialisthelsetjenesten.

Men samisk elderråd vil uttrykke en stor bekymring over vedtaket gjort i Strategidokumentet - hvor

det er vedtatt at Sámi klinihkka skal ligge under et lokalt helseforetak (modell 1 i Strategidokumentet). Samisk Eldreråd kan ikke si seg enig i at et underliggende helseforetaks styre med svært liten samisk representasjon og kompetanse skal ha prioriteringsansvar og ansettelsesmyndighet av viktig og ledende personell for en nasjonal samisk helseinstitusjon med stor betydning for den samiske befolkningen i Norge.

Vi er engstelig for at dette gir Sámi klinihkka begrenset legitimitet i hele det samiske samfunn, og vil påvirke brukernes tiltro til klinikkens tilbud og tjenester. I verste fall kan dette også påvirke rekrutteringen av godt kvalifiserte samiske spesialister.

Vi vil påpeke at nevnte vedtak ikke samsvarer med de internasjonale retningslinjer Norge er forpliktet av, nemlig ILO-konvensjon nr. 169, art. 25 hvor det heter "*utforming og gjennomføring av helsetjenester for urfolk skal skje under urfolks eget ansvar og kontroll, slik at urfolk kan nyte godt av så høy fysisk og mental helsemessig standard som mulig*".

Det samsvarer heller ikke med FNs erklæring om urfolks rettigheter som sier at «*individer tilhørende urfolk har rett til alle sosial- og helsetjenester, uten noen form for diskriminering*»

Det oppfattes av samisk eldreråd som diskriminerende å ha liten medvirkning og selvbestemmelse i utvikling og prioriteringer av egen helsetjeneste.

Helse Nord har hatt lederansvar for utformingen av Strategidokumentet hvor modell 1 ble vedtatt.

Derfor er det Helse Nord som kan ta initiativ til å ta det samiske samfunns bekymringer på alvor.

Som en midlertidig løsning - før videre utredning og erfaring kan legges til grunn, støtter samisk eldreråd de samiske representantenes forslag i prosjektgruppa om at Sámi klinihkka legges direkte under Helse Nord som eget helseforetak med eget styre og budsjett for bedre å fylle de internasjonale konvensjoner som Norge er forpliktet av for å oppnå større selvråderett innenfor det viktige feltet som helse representerer for alle folkegrupper (viser til nestnederste avsnitt på s. 45 i Strategidokumentet).

Dette handler svært mye om egne muligheter for prioriteringer innen helsetjenesten og rekruttering av spesialister til Sámi klinihkka. Større forskningsinnsats innen samisk helse på samiske premisser er også en prioritering som etterspørres.

Samisk Eldreråd ønsker en snarlig fullføring av et godt geriatritilbud, fysisk medisin og habilitering hvor det ansettes et behandlings-team med samisk språk og kulturkompetanse, noe som er av stor betydning for vår gruppe spesielt.

Vi oppfordrer Helse Nord til å ta et snarlig initiativ til å imøtekomme det samiske samfunns behov for større selvbestemmelse innen utvikling av våre helsetjenester.

Vi tillater oss også å vise til Sametingets plenumsvedtak i sak SP 028/20.

015/21 : UTTALELSE TIL REVIDERING AV ELDREPOLITISK PROGRAM FOR NORDLAND FYLKESKOMMUNE 2022-2025 CEALKÁMUŠ NORDLÁNDDA FYLKKASUOHKANA VUORASOLBMUIDPOLITIHKALAŠ PROGRÁMII 2022-2025

20.05.2021 Vuorrasiidráđdi - Eldrerådet

Nordland fylkeskommune skal revidere Eldrepolitisk program og har sendt den på høring med høringsfrist 31.05.2021.

VR - 015/21:

Mearrádus

Vedtak

Uttalelse til Nordland fylkeskommune - ELDREPOLITISK PROGRAM 2022-2025

Møtesekretær: Inga Margrethe Eira Bjørn

Side 11 av 14

Det vises til: Meld. St. 26 (2014-2015) *Fremtidens primærhelsetjeneste – nærhet og helhet* – kap. 28

“Samiske brukere har krav på likeverdige helse- og omsorgstjenester i likhet med den øvrige befolkningen. Dette fremgår av pasient- og brukerrettighetsloven. Rettigheter til den samiske befolkning er også regulert i internasjonale konvensjoner. Av grunnlovens § 108 fremgår det at det påligger statens myndigheter å legge forholdene til rette for at den samiske folkegruppe kan sikre og utvikle sitt språk, sin kultur og sitt samfunnsliv. Kommunene skal sørge for at personer som oppholder seg i kommunen tilbys nødvendige helse- og omsorgstjenester. Dette innebærer at de må være bevisst sitt ansvar for å legge til rette for at samiske innbyggere skal få nødvendige og forsvarlige helse- og omsorgstjenester.

Urfolkskonvensjonens artikkel 25 (ILO-konvensjon nr. 169) påpeker at urfolk har rett til å være med å planlegge og administrere sine egne helsetjenester. Samiske brukere har behov for å bli møtt av en tjeneste som har kompetanse på samisk språk og kultur. Likeverdige helse- og omsorgstjenester for samiske pasienter innebærer at tjenester må tilrettelegges slik at samiske pasienters språk og kulturelle bakgrunn ikke er til hinder for at det kan ytes forsvarlige tjenester. Likeverdsprinsippet i helse- og omsorgstjenesten er ikke ivaretatt når personell mangler kunnskap om samisk språk og kultur” (sitat fra innledningen)

Forslag til tiltak i det eldrepolitiske programmet:

- Programmet bør ha et eget kapittel om samer.
 - Samisk representasjon i Nordland fylkeseldreråd og i eldrerådene i alle kommuner
 - Den samiske befolkningen har i følge nasjonale lover og internasjonale konvensjoner rett til en helse- og sosialtjeneste som tar utgangspunkt i samisk språk og kultur
 - Tilrettelegging for tolking (tolk ved konsultasjoner og på offentlige møter)
 - Viktig å rekruttere ansatte med samisk språk- og kulturkunnskap
 - Kartlegging av eldre, samiske brukere
 - Gjennom den “Den kulturelle spaserstokken” gi et kulturtilbud som inkluderer samisk kultur.
 - Samiske møteplasser for eldre etableres i kommuner
- Oppfølging av tiltakene i NOU 2016; 18 *Hjertespråket*, spesielt kap. 13 Samisk språkbruk i helse og omsorgstjenesten

016/21 : INFORMASJON OG ORIENTERINGER - DIEĐUT JA DIEHTOJUOHKIN

20.05.2021 Vuorrasiidráđdi - Eldrerådet

Møtesekretær: Inga Margrethe Eira Bjørn

Side 12 av 14

VR - 016/21:

Mearrádus

1. Vuorasolbmuidáittardeaddji ja Ahkeheivehuvvon Norga Guovddáš leat rahpon. Sámedikke presideanta doalai sáhkavuoru mas son deattuhii man dehálaš lea sámi vuorasolbmot ožžot dearvvašvuođa – ja fuolahusbálvalusaid mat leat heivehuvvon sámi gillii ja kultuvrii, ja ahte sámi perspektiiva lea oassi našunála vuoruhemiin dan dihte go sámit leat oassi Norgga servodagas. Presideanttas ledje maid čielga vuordámušat ahte Vuorasolbmuidáittardeaddjái ja Ahkeheivehuvvon Norga Guovddášii maid fátmastit ja vuhtiiváldet sámi vuorasolbmuid beroštumiid. Dat gáibida máhtu ja beroštumi sámi gielaide, kultuvrii ja min historjái.
2. Leat leamaš čoahkkimat ovttasbargošiehtadusaid birra ja viidáset ovttasbarggu birra Romssa, Bådádđjo ja Tráante suohkaniiguin. Sámediggi lea dearvvašvuođasuorggis vuoruhan doaimmaid vuorasolbmuid ja mánáid várás gos lea dehálaš ahte leat doaimmat.
3. Lea addon doarjja Kirkens SOS:ii ásahit dieđáhusbálvalusa sámiide.
4. Sámediggi lea ožžon raporttaid gielladili birra Ubmi/ Bihtánsámegielas, ja Nuortalaš giela dilis. Raporttas leat maid strategijat ja doaibmabijut moht ealáskahttit gielaide.

Proseassat mat leat jodfus Sámedikkis dearvvašvuođasuorggis

Davvi Dearvvašvuohta RHF oaččui bargodokumeantta bokte barggu ásahit prošeavtta man bokte galggai guorahallat vejolašvuođa álggahit riikaviidosaš birrajándor dulkonbálvalusa. Fálaldat galgá gokčat sihke davvisámegiela, julevsámegiela ja lullisámegiela. Fálaldaga ferte geahččat Sámi klinihka dulkonbálvalusa oktavuodas. Dál lea jodfiheaddji virgáduvvon, ja Rita-Alise Porsanger-Moen ággi bargui ođđa ovtadatjodfiheaddjin njukčamánus. Fálaldat galgá gokčat dábálaš dulkonbálvalusa muhto galgá maiddái leat heahteveahkkebálvalussii olámuttos.

Sámi klinihka lea maid ásahan geriatriteama mas leat buohccidivššár, doavttir ja fysioterapeuta. Sii galget čielggadit nugo kognitiivvalaš headjuvuođa, ja maid ovdánahttit fálaldagaid dasa mii guoská guorahallat gáhččánlihkohisvuođaid, biepmuid, dálkasiid, ja go juoga álgá luoittit man nu siva geažil.

Dearvvašvuođadirektoráhta lea ásahan Našunála sámi dearvvašvuođafierpmádaga. Fierpmádagas leai vuosstaš čoahkkin guovvamánu 24.b. Ulbmil dainna lea nannet direktoráhta barggu sámi dearvvašvuođasuorggis, ja sávvet ahte dát šaddá báiki gos ovttas sáhttet čoavdit dehálaš gažaldagaid sámi dearvvašvuođasuorggis. Fierpmádat lea ságastallanbáiki ja das ii galgga leat mearridanváldi.

Vedtak

1. Eldreombud og Senter for et aldersvennlig Norge er åpnet. Sametingspresident hadde innlegg der hun poengterte viktigheten av at samiske eldre får helse - og omsorgstilbud som er tilpasset samisk språk og kultur, og at nasjonale satsinger inkluderer det samiske perspektivet i sitt arbeid, fordi den samiske befolkningen er en del av det norske samfunnet. Presidenten uttrykte også klare forventninger til at Eldreombudet og Senter for aldersvennlig Norge favner om og tar vare på interessene til samiske eldre, og dette krever både kunnskap og interesse for de samiske språkene, kulturen og historien vår.
2. Samarbeidsavtaler med Tromsø, Bodø kommune og Trondheim: oppsummeringsmøter og videre samarbeid. Innen helse har Sametinget prioritert eldre og barn der det er viktig med tiltak.
3. Tilskudd til Kirkens SOS til etablering av meldingstjeneste på samisk.
4. Sametinget har fått rapporter for situasjonen på norsk side for Ume / Pitesamisk språk, og for Østsamisk språk. Rapporten har også strategier og tiltak for revitalisering for språkene.

Pågående prosesser innen helse – fra Sametinget

Helse Nord RHF fikk i oppdragsdokumentet i oppgave å opprette et prosjekt som skal utrede muligheten for nasjonal døgntilgjengelighet tolketjeneste. Tilbudet må dekke både nordsamisk,

lulesamisk og sørsamisk. Tilbudet må ses i sammenheng med samisk tolketjeneste på Sámi klinihkka. Det er nå ansatt leder for dette. Rita-Alise Porsanger-Moen tiltrådte stillingen som ny enhetsleder for tolketjenesten i mars. Tilbudet skal dekke ordinær tolketjeneste, men også være tilgjengelig for AMK-sentraler.

Sámi klinihkka har også opprettet geriatriteam med sykepleier, lege og fysioterapeut. De skal utrede kognitiv svikt og utvikle tilbudet til f.eks. fallutredning, ernæring, legemiddelvurdering og funksjonssvikt av ulike årsaker.

Helsedirektoratet har opprettet et Nasjonalt samisk helsenettverk. Nettverket ble startet 24.februar. Formålet med dialognettverket er å styrke direktoratets arbeid på feltet samisk helse, og de håper at dette blir en arena hvor vi sammen kan rette fokus mot viktige spørsmål rundt samisk helse. Nettverket er en arena for dialog og vil ikke ha beslutningsmyndighet.

Saksframlegg

Saknummer	Utvalg	Møtedato
21/26	Eldreråd	26.11.2021
21/23	Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne	26.11.2021
21/43	Hovedutvalg for oppvekst, utdanning, språk og kultur	25.11.2021
	Hovedutvalg for miljø, plan og samfunnsutvikling	
	Hovedutvalg for helse og omsorg	
21/97	Formannskapet	24.11.2021
	Kommunestyret	

Budsjett 2022 - Økonomiplan 2022-2025

Vedlegg til saken:

[Økonomiplan 2022-2025 og budsjett 2022 publiseres som en webplass, og kan leses ved å klikke her.](#) Dersom du ønsker papirversjon av dokumentet kan du henvende deg til Servicekontoret.

Gielldadirektevra áššeguoddu/kommunedirektørens innstilling

1. Jahkebušeahhta ja ekonomiijaplána 2022-2025 mearriduvvo daid doaimmaiguin ja ekonomalaš rámmaeavttuiguin, mat leat bušeahttadokumeantta vuoddun. Jagi 2022 jahkebušeahhta mearriduvvo 15 iešgudege rámmasuorggi nettosupmiiguin.
2. Bušeterejuvvon boadus jagis 2022, 17 436 milj. kruvna mearriduvvo biddjot háldofondii.
3. Vuosttas jagi ekonomiijaplánas mearriduvvo gieldda jahkebušeahhtan jahkái 2022 buohkanas doaibmagoluiguin 293 383 milj. kruvna ekskl. finánsagolut ja investerenušeahhta, mas brutto gollorámma lea 85 937 milj. kruvna ekskl. viessobánkku loatnaaddin 12 000 milj. kruvna
 - o Kárášjoga gielda váldá loana 12 000 milj. kruvna rádjai loatnajuolludeapmái viessooastimiidda, vrd. gielddalága § 14-17.
 - o Kárášjoga gielda dohkkeha loana váldima iešgoasttádusa várás 22 392 milj. kruvna rádjai.
 - o Kárášjoga gielda dohkkeha loana váldima eará investeremiidda 36 176 milj. kruvna rádjai.
4. [Kárášjoga gielldastivra čujuha ollislaččat investerenplánii, investerendoaimmaid ektui, maid gielldastivra áigu álggahit jagis 2022.](#)

5. Kárášjoga gielda atná badjerádjámáksinmeriid vearroevrii. Jos guovddášeiseválddiid bealis mearriduvvojit rievdadusat gielddalaš vearroevrii, de vásttolaš rievdadus dahkkojuvvo gustovažžan Kárášjoga gielddas.
6. Čáhcai, duolvačáhcai ja ruhttemii mearriduvvo vuolláibáza, man lea vejolaš čadahit.
7. Gielddastivra joatká daid ruđalaš mihttologuiguin Kárášjoga gieldda várás, mat leat čilgejuvvon gielldadirektevrra evttohusas.
8. Gielldadirektevra fápmuduvvo juogadit bálkávárrenpoastta ovttadagaide/ossodagaide.
9. Jos stáhtabušeahhtamearráduš Stuorradikkis juovlamánus 2021 mielddisbukta lasáhusaid/vuolidemiid vearrosisabohtui ja/dahje rámmadoarjagiidda, iige dan leat vejolaš váldit mielde bušeahhtamearrádussii, galgá sisabohtolasáhus/-vuolideapmi meannuduvvot oktan vuosttas jahkenjealjádasraporttain 2022:s.
10. Odđa virgevuoduid ii leat vejolaš ásahit gielddastivrra dohkkeheami haga.
11. Gielddastivra mearrida rievdadit HMS -koordináhtorvirggi bistevaš virgin gielldadirektevrra stábas.
12. Gielddastivra IT -mielbargi mearreáigevirggi bistevaš virgin gielldadirektevrra stábas.
13. Gielddastivra mearrida sirdit ovttá virgevuodu (mánáidgárdeoahpaheadji) Láttosluohká mánáidgárddis Guolban mánáidgárdái.
14. [Gielddastivra mearrida eretcealkit šiehtadusa Karasjok Fysikalske Instituhta Leif Baltoin.](#)

Verbála mearrádusaid birra gávdnojit lagat čilgehusat guovddáš kapihttaliin ja ovttaskas ovttadagaid vuolde.

1. Ársbudsett og økonomiplan for 2022-2025 vedtas med de tiltak og økonomiske rammeforutsetninger som ligger til grunn i budsjettdokumentet. Ársbudsett for 2022 vedtas med nettobeløp for 15 ulike rammeområder.
2. Budsjettert resultat i år 2022, 17 436 mill.kroner vedtas avsatt disposisjonsfond.
3. Første året i økonomiplanen vedtas som kommunens årsbudsett for 2022 med samlede driftsutgifter på 293 383 mill.kroner ekskl. finanskostnader og et investeringsbudsett med brutto utgiftsramme på kr 85 937 mill.kroner ekskl utlån i husbanken på kr 12 000 mill.kroner.
 - o Kárášjohka gielda Karasjok kommune tar opp lån inntil kr 12 000 mill.kroner til finansiering av videreutlån til boligformål jfr kommunelovens § 14-17.
 - o Kárášjoga gielda Karasjok kommune godkjenner låneopptak til selvkost med inntil kr 22 392 mill.kroner
 - o Kárášjoga gielda Karasjok kommune godkjenner låneopptak til andre investeringer med inntil kr 36 176 mill.kroner
4. [Kárášjoga kommunestyre viser i sin helhet til investeringsplanen i forhold til hva som er Kommunestyrets intensjon å iverksette av investeringstiltak for 2022.](#)
5. Kárášjoga gielda Karasjok kommune benytter maksimalsatsene for skattøret. Dersom det fra sentrale myndigheter vedtas endringer i den kommunale skattøret, gjøres en tilsvarende endring gjeldende for Kárášjoga gielda Karasjok kommune.
6. Fremførbart underskudd på vann, avløp og feiing vedtas.
7. Kommunestyret viderefører de finansielle måltall for Kárášjoga gielda Karasjok kommune som beskrevet i kommunedirektørens forslag.
8. Kommunedirektøren får fullmakt til å fordele lønnavsetningposten ut på enhetene/avdelingene.
9. Dersom statsbudsettvedtaket i Stortinget desember 2021 medfører økning/reduksjon i skatteinntekter og/eller rammetilskudd, og dette ikke kan tas med i budsjettvedtaket, skal inntektsøkningen/reduksjonen tas til behandling sammen med første kvartalsrapport i 2022.
10. Nye stillingshjemler kan ikke opprettes uten kommunestyrets godkjenning.

11. Kommunestyret vedtar å omgjøre engasjement HMS-kordinator til faststilling i kommunedirektørens stab.
12. Kommunestyret vedtar å omgjøre engasjement IT-medarbeider til faststilling i kommunedirektørens stab.
13. Kommunestyret vedtar å overføre en stillingshjemmel (barnehagelærer) fra Lattošluohká mánáidgárdi til Guolban mánáidgárdi.
14. [Kommunestyret vedtar oppsigelse av avtale med Karasjok Fysikalske Institutt Leif Balto.](#)

Nærmere beskrivelse av verbal vedtakene, finnes under sentrale kapitaler og under den enkelte enheten.

§5-4 Bevilgningsoversikter - drift (1A)

Beløp i 1000

	Regnskap 2020	Oppr. budsjett 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025
Rammetilskudd	-144 099	-146 743	-149 230	-149 230	-149 230	-149 230
Inntekts- og formuesskatt	-60 131	-57 981	-64 786	-64 786	-64 786	-64 786
Andre generelle driftsinntekter	0	0	0	0	0	0
Sum generelle driftsinntekter	-204 230	-204 724	-214 016	-214 016	-214 016	-214 016
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	180 649	179 483	181 269	180 265	179 687	179 442
Avskrivninger	10 938	10 719	10 719	10 719	10 719	10 719
Sum netto driftsutgifter	191 587	190 202	191 988	190 984	190 406	190 161
Brutto driftsresultat	-12 643	-14 522	-22 028	-23 032	-23 610	-23 855
Renteinntekter	-1 498	-2 148	-1 652	-2 148	-2 148	-2 148
Renteutgifter	4 594	5 622	5 772	5 772	5 772	5 772
Avdrag på lån	9 956	12 598	11 598	12 098	12 598	12 598
Netto finansutgifter	13 052	16 072	15 718	15 722	16 222	16 222
Motpost avskrivninger	-10 938	-10 719	-10 719	-10 719	-10 719	-10 719

Beløp i 1000

	Regnskap 2020	Oppr. budsjett 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025
Netto driftsresultat	-10 529	-9 169	-17 029	-18 029	-18 107	-18 352
Disponering eller dekning av netto driftsresultat						
Overføring til investering	2 879	2 926	819	869	919	969
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	2 202	-1 729	-1 226	-426	-426	-426
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	0	2 349	17 436	17 586	17 614	17 809
Dekning av tidligere års merforbruk i driftsregnskapet	5 449	5 623	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	10 529	9 169	17 029	18 029	18 107	18 352
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0	0

*§5-4 Sum bevilgninger drift, netto (1B)***Beløp i 1000**

	Regnskap 2020	Oppr. budsjett 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025
Politikk	2 972	4 076	4 276	4 276	4 276	4 276
Felles inntekter/utgifter	6 475	5 894	1 994	1 994	1 494	1 494
Kommunedirektørens stab	15 336	23 410	25 435	25 235	25 235	25 235
Enhet for barn, unge og familie	12 264	8 378	10 086	10 086	10 086	10 086
Karasjok skole	32 623	27 280	24 848	24 848	24 848	24 848
Guolban mánáidgárdi	6 866	8 305	8 336	8 336	8 336	8 336

Beløp i 1000

	Regnskap 2020	Oppr. budsjett 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025
Láttošluohká mánáidgárđi	6 398	6 144	5 368	5 368	5 368	5 368
Enhet for helse	13 198	13 078	12 557	12 553	12 553	12 553
Sykeavdelingen Karasjok	19 552	14 893	18 436	18 436	18 436	18 191
Enhet for hjemmesykepleie	17 694	15 412	14 227	14 227	14 227	14 227
Omsorgsboligene	10 420	11 645	11 354	11 354	11 354	11 354
Tjenester for mennesker med utviklingshemming	11 174	13 285	12 758	12 758	12 758	12 758
Kultur, samfunn og samisk språk	6 007	8 896	7 486	7 486	7 486	7 486
NAV Kárášjohka - Karasjok	5 598	4 519	5 540	5 540	5 540	5 540
Teknisk enhet	17 341	15 598	19 098	19 098	19 020	19 020
Sum bevilgninger drift, netto	183 917	180 812	181 798	181 594	181 016	180 771
Herav:						
Avskrivninger	10 938	10 719	10 719	10 719	10 719	10 719
Motpost avskrivninger	-10 938	-9 437	-9 437	-9 437	-9 437	-9 437
Netto renteutgifter og -inntekter	52	473	473	473	473	473
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	3 217	-426	-1 226	-426	-426	-426
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	0	0	0	0	0	0
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	180 649	179 483	181 269	180 265	179 687	179 442

§5-6 Økonomisk oversikt etter art - drift (3)

Beløp i 1000

	Regnskap 2020	Oppr. budsjett 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025
Rammetilskudd	-144 099	-146 743	-149 230	-149 230	-149 230	-149 230
Inntekts- og formuesskatt	-60 131	-57 981	-64 786	-64 786	-64 786	-64 786
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-957	-910	-910	-910	-910	-910
Overføringer og tilskudd fra andre	-83 434	-70 457	-63 717	-65 363	-65 363	-65 363
Brukerbetalinger	-11 284	-12 124	-11 839	-11 839	-11 839	-11 839
Salgs- og leieinntekter	-24 231	-26 779	-24 929	-24 929	-24 929	-24 929
Sum driftsinntekter	-324 136	-314 994	-315 411	-317 057	-317 057	-317 057
Lønnsutgifter	182 698	173 370	172 733	173 002	173 002	172 757
Sosiale utgifter	22 717	26 465	26 010	26 010	26 010	26 010
Kjøp av varer og tjenester	72 352	69 490	62 613	62 986	62 408	62 408
Overføringer og tilskudd til andre	22 789	20 428	21 308	21 308	21 308	21 308
Avskrivninger	10 938	10 719	10 719	10 719	10 719	10 719
Sum driftsutgifter	311 493	300 472	293 383	294 025	293 447	293 202
Brutto driftsresultat	-12 643	-14 522	-22 028	-23 032	-23 610	-23 855
Renteinntekter	-1 498	-2 148	-1 652	-2 148	-2 148	-2 148
Renteutgifter	4 594	5 622	5 772	5 772	5 772	5 772
Avdrag på lån	9 956	12 598	11 598	12 098	12 598	12 598
Netto finansutgifter	13 052	16 072	15 718	15 722	16 222	16 222
Motpost avskrivninger	-10 938	-10 719	-10 719	-10 719	-10 719	-10 719
Netto driftsresultat	-10 529	-9 169	-17 029	-18 029	-18 107	-18 352

Beløp i 1000

	Regnskap 2020	Oppr. budsjett 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025
Disponering eller dekning av netto driftsresultat						
Overføring til investering	2 879	2 926	819	869	919	969
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	2 202	-1 729	-1 226	-426	-426	-426
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond	0	2 349	17 436	17 586	17 614	17 809
Dekning av tidligere års merforbruk	5 449	5 623	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	10 529	9 169	17 029	18 029	18 107	18 352
Fremført til inndecking i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0	0

§5-5 Bevilgningsoversikter - investering (2A)**Beløp i 1000**

	Regnskap 2020	Oppr. budsjett 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025
Investeringer i varige driftsmidler	36 380	76 895	85 119	252 107	296 470	105 500
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	915	962	819	869	912	961
Utlån av egne midler	0	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	0	0	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	37 295	77 857	85 937	252 976	297 382	106 461

Beløp i 1000

	Regnskap 2020	Oppr. budsjett 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025
Kompensasjon for merverdiavgift	-4 957	-11 396	-23 858	-42 506	-39 878	-20 840
Tilskudd fra andre	-464	-6 695	-675	0	-45 000	-45 000
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-1 541	0	0	0	0	0
Bruk av lån	-31 040	-58 804	-58 569	-209 600	-211 585	-41 590
Sum investeringssinntekter	-38 001	-76 895	-83 102	-252 107	-296 463	-107 430
Videreutlån	5 504	6 000	12 000	6 000	6 000	3 000
Bruk av lån til videreutlån	-5 504	-6 000	-12 000	-6 000	-6 000	-3 000
Avdrag på lån til videreutlån	2 526	2 550	3 000	3 000	3 000	3 000
Mottatte avdrag på videreutlån	-2 190	-2 550	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Netto utgifter videreutlån	336	0	0	0	0	0
Overføring fra drift	-2 879	-962	-819	-869	-919	969
Netto avsetninger til eller bruk av bundne investeringsfond	1 205	0	0	0	0	0
Netto avsetninger til eller bruk av ubundet investeringsfond	81	0	-2 017	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket beløp	1 964	0	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	371	-962	-2 836	-869	-919	969
Fremført til inndekning i senere år (udekket)	0	0	0	0	0	0

§5-5 Bevilgningsoversikter - investering (2B)

1. Investeringer i varige driftsmidler

Beløp i 1000

	Regnskap 2020	Oppr. budsjett 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan Sum 2022- 2025
Politikk							
Covid-19	108	0	0	0	0	0	0
Spyle/Steamkjele	533	0	0	0	0	0	0
Skolevei blind gutt	266	0	0	0	0	0	0
Sum Politikk	907	0	0	0	0	0	0
Kommunedirektørens stab							
IKT felles	2 880	5 625	1 000	1 000	1 000	1 000	4 000
Sum	2 880	5 625	1 000	1 000	1 000	1 000	4 000
Kommunedirektørens stab							
Karasjok skole							
It-utstyr grunnskole	0	750	1 000	300	300	300	1 900
Sum Karasjok skole	0	750	1 000	300	300	300	1 900
Enhet for hjemmesykepleie							
Velferdsteknologi	0	719	257	0	0	0	257
Sum Enhet for hjemmesykepleie	0	719	257	0	0	0	257
Teknisk enhet							
Prosjekt 6069 SD-anlegg svømmehallen	0	625	0	0	0	0	0
007:Rehabilitering og ombygging av Sløydsal og skolekjøkken ved grunnskolen 2020	208	0	0	0	0	0	0
008: PTMN, Samfunnshuset 2020	969	0	1 111	0	0	0	1 111

Beløp i 1000

	Regnskap 2020	Oppr. budsjett 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan Sum 2022- 2025
Prosjekt 6234 Sentrumsbygget	313	694	1 250	0	0	0	1 250
Prosjekt 2641 Lattosluohkka mánáidgárđi	1	2 563	0	0	0	0	0
Prosjekt 6277 Idrettshallen	10 825	16 748	12 500	12 457	0	0	24 957
Prosjekt 6039 Mannevarre mottaksanlegg	716	1 260	0	0	0	0	0
Prosjekt 6411 Geovekst	55	138	138	0	0	0	138
016: PTMN, Utbedring av akustikk og lysforhold barneskolen 2020	94	0	0	0	0	0	0
Prosjekt 3407 Boliger for unge funksjonshemmede	815	16 732	8 620	0	0	0	8 620
Prosjekt 3907 Karasjok helsesenter - Helhetlig gjennomgang	1 347	1 250	1 718	85 937	171 875	85 938	345 468
Prosjekt 6038 Felles mønstringssted	280	625	14 788	14 788	0	0	29 576
Prosjekt 6064 Ny skole 1 - 10 kl.	946	2 313	10 250	117 500	104 375	0	232 125
Prosjekt 6041 Tana River II	456	2 899	1 456	0	0	0	1 456
022: PTMN,Inntaksledning Ravdojok vannverk 2020 prosjekt 6013	1 247	0	0	0	0	0	0
Prosjekt 6024 Ledningsanlegg vuollosguolba- renseanlegg	98	3 063	363	4 375	0	0	4 738
Prosjekt 6059 Vannskade Karasjok avløpsrenseanlegg	5 049	7 934	5 728	2 500	6 250	5 000	19 478
Prosjekt 2620 Guolban mánáidgárđi	7 496	3 750	2 500	0	0	0	2 500

Beløp i 1000

	Regnskap 2020	Oppr. budsjett 2021	Øk.plan 2022	Øk.plan 2023	Øk.plan 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan Sum 2022- 2025
Karasjok rådhus - ombygging	0	1 625	1 875	0	0	0	1 875
Forprosjekt - Ledningsanlegg renseanlegget sentrum nord	515	270	270	0	0	0	270
Ledningsanlegg Eisevårre	0	1 000	250	13 250	0	0	13 500
Utslipps- ,overlørsledning og overlørsarrangement Karasjok RA	0	4 750	15 000	0	0	0	15 000
Herredshuset	0	625	0	0	0	0	0
Sentrumsplan med tiltak	0	188	0	0	0	0	0
Oppgradering bygg og boliger Ombygging Karasjok omsorgsboliger	404	750	1 125	0	0	0	1 125
Ladestasjon el-bil Helse og omsorg	0	0	625	0	0	0	625
Utstyr til veivedlikehold	0	0	1 482	0	0	0	1 482
Saxelift til skole og idrettshall	0	0	313	0	0	0	313
Oppgradering av Ravdojok industriområde	0	0	1 500	0	0	0	1 500
Ledningsanlegg renseanlegget - Sentrum nord	0	0	0	0	12 670	13 262	25 932
Sum Teknisk enhet	31 835	69 801	82 862	250 807	295 170	104 200	733 039
Org. oppsett mangler							
Prosjekt mangler	758	0	0	0	0	0	0
Sum Org. oppsett mangler	758	0	0	0	0	0	0
Investeringer i varige driftsmidler	36 380	76 895	85 119	252 107	296 470	105 500	739 196

Saksutredning

Kommunedirektørens forslag til budsjett for 2022 og økonomiplan for 2022-2025 fremlegges i balanse og er bindende for enhetene og kan ikke overskrides. Økonomiplanen viser de langsiktige utfordringene, prioriteringer og bevilgninger kommunestyret vedtar.

Økonomiplanens år 2 er de rammer enhetene skal forholde seg til ved utarbeidelse av budsjettforslag for 2023. Det er utarbeidet en oversikt over alle investeringstiltak gjeldende for 2022 og økonomiplanperioden 2022-2025. Oppsummerende liste over innarbeidede tiltak i Budsjett- og Økonomiplanen, samt ønskede tiltak, er lagt til som vedlegg til planen i Framsikt.

Enhetslederne har deltatt i budsjettprosessen og foreslått innsparingstiltak som for hver enhet ble satt til 4%. Enhetslederne har også utarbeidet en liste med ønskede tiltak som ikke er budsjettet i økonomiplanen. Denne listen finnes som vedlegg til planen.

Det er for år 2022 budsjettet med kr 17,4 mill. til avsetning disposisjonsfond. Budsjettforslaget er utarbeidet med utgangspunkt i gjeldende økonomiplan og vedtatt budsjett for 2021. Rammene for enhetene er deretter justert med tanke på omstillingsbehovet.

Vurdering

Høsten 2021 har landet hatt ett regjeringsskifte og Budsjett- og Økonomiplanen for Karasjok kommune er utarbeidet med utgangspunkt i regjeringen Støre sitt statsbudsjett som ble presentert den 08.11.2021. Statsbudsjettet, slik det ser ut nå, resulterte i en reduksjon i de frie inntektene på kr 1,4 mill. for Karasjok kommune, noe som foreløpig kun er ett anslag. Dette er en nedgang på 0,65% og når det tas hensyn til lønns- og prisvekst, vil reduksjonen utgjøre 3,15%. Med dette og målet som kommunen har, om å bygge opp disposisjonsfondet de neste årene, vil det kreve at enhetene i samarbeid med kommunedirektørens stab, fortsatt må vise måtehold for å sikre en stabil og forutsigbar drift i økonomiplanperioden. Det er derfor viktig at økonomistyring har hovedfokus i organisasjonen ved fortsatt månedlige rapporteringer/oppfølgingsmøter, i tillegg til kvartalsrapporteringene.

Det er foretatt driftsreducerende tiltak i enheter hvor det er mulig og samtlige enheter har gjennomført en reduksjon som tilsvarer 4% av enhetens nettoramme. Det har vært nødvendig å øke i rammer for noen enheter. Slik at rammen totalt for enhetene, er foreslått økt med kr 986 000 i 2022, sammenlignet med 2021. Dette har sin bakgrunn i nødvendige justeringer i rammen for enkelte enheter og i størst mulig grad tilpasse budsjettet til dagens drift og demografi i kommunens befolkning. Her kan nevnes at;

- Barnevernet sin ramme er økt med 1,7 mill. kr, hovedsakelig med bakgrunn i at det særskilte tilskuddet på 1,2 mill. kr. inngår i rammen fra 2022 og på grunna av barnevernreformen, også kalt oppvekstreformen, som innebærer at kommunene får et større finansielt ansvar. Økning i rammeoverføring til denne reformen er på kr 703 000 til Karasjok kommune.
- Sykeavdelingens budsjett er foreslått økt fra 2021 til 2022 med kr 3 mill. samt at en urealistisk inntekt på 1,3 mill. er fjernet, dette gir en økning på kr 4,3 mill. kr. Imidlertid har enheten, som de øvrige enheter lagt til de 4% i innsparingstiltak. Total økning i rammen utgjør da 3,5 mill. kr

- For NAV er budsjettet til sosialhjelp økt med kr 500 000. Det er også budsjettert med midler til lisenser (NAV tar i bruk ett nytt system i 2022, samtidig som det gamle må brukes i en overgangsfase), husleien som var foreslått en reduksjon for, kan ikke gjennomføres før tidligst i 2023, på grunn av kontrakt med nåværende utleier. Budsjettet til NAV er økt med totalt 1 mill. kr.
- Bolig, eiendom og kommunal teknikk: Den interne overføringen (leie svømmehall fra skolens budsjett) på 1,85 mill. kr., og en urealistisk inntekt som gjelder «fordelte utgifter», er fjernet fra budsjettet til enheten. Dette medfører en økning i rammen på totalt kr 3,95 mill. kr.

Det skal investeres mer enn tidligere, i økonomiplanperioden. Det er nødvendig da kommunens bygg og infrastruktur i vann og avløp er gamle og ikke tilpasset dagens standard. Investeringene gjøres også med tanke på bygningsmessige behov som er i tjenesteområdene. Arbeidet med forprosjektering med tanke på investeringer i bygg innen enhetene helse- og omsorg, oppvekst og teknisk, er igangsatt. Investeringene i vann og avløp fortsetter slik forutsatt i hovedplan for området.

Det vises forøvrig til kapittelet; Investeringer i Økonomiplanen.